

UNIVERZITA KARLOVA

Pedagogická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba diplomové práce

Akademický rok: 2018/2019

Jméno a příjmení studenta:	Bc. Marie Potůčková
Datum narození:	19.09.1993
Typ studijního programu:	navazující magisterský
Studijní program:	Učitelství pro střední školy
Studijní obor:	Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy český jazyk — základy společenských věd
Zadavatel práce:	Katedra českého jazyka (41-KCJ)
Název práce:	Výuka rétoriky na střední škole. Současný stav a budoucí perspektivy
Jazyk práce:	čeština
Jazyk obhajoby:	čeština
Vedoucí:	PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.
Oponent(i):	PhDr. Jana Vlčková, Ph.D.
Datum obhajoby :	05.09.2019
Místo obhajoby :	Praha
Průběh obhajoby:	<p>Diplomantka prezentovala svoji práci. Zakotvila téma práce do situačního kontextu. Práce se zaměřila na řešení čtyř cílů - jak studenti hodnotí úroveň svých komunikačních dovedností a jak hodnotí komunikační přípravu; jak vyučující realizují komunikační výchovu; souhrnně vyhodnotit aktuální stav komunikační výchovy s přihlédnutím k budoucím perspektivám; provést analýzu vybraných učebnic pro střední školy. Výzkum byl realizován na sedmi pražských školách, zapojilo se 242 studentů (dotazník) a 7 vyučujících (dotazník a následný rozhovor), autorka byl na některých hodinách přítomna (vlastní pozorování). Dále autorka shrnula problémy, s nimiž se musela vypořádat.</p> <p>Zjištění: Vyučující i studenti se shodují na nutnosti komunikační výchovy a podle toho k ní přistupují. Vyučující volí hlavně učebnice podle odbornosti a srozumitelnosti (Didaktis, Fraus). Výrazně záleží na vyučujícím, jeho práci se třídou, nejevily se velké rozdíly mezi školami podle typu (gymnázia, technické školy). Více se vyučuje komunikace v humanitně zaměřených předmětech. Úroveň vyjadřovacích schopností žáků je rozdílná, studenti se spíše podhodnocují, vyučující je hodnotí spíše lépe. Studenti mají dobré teoretické základy, ale velké potíže jim činí aplikovat teorii do praxe. Studenti vnímají jako své komunikační vzory nejen uživatele českého jazyka, ale hodně se inspiroují zahraničními. Často je vzorem vyučující. Vyučující vidí hlavní bod v tom, aby vyučující byli pro studenty dobrým řečovým vzorem a v prosazování dialogického vyučování. Je třeba, aby komunikace prostupovala všechny předměty. Důležité je klást důraz na kritické myšlení a schopnost argumentace.</p>
Dotazy vedoucí:	Jakým způsobem jste volila hodiny k hospitacím? Probíraná témata v

navštívených hodinách byla nesourodá, jak jste tento problém řešila?
Zaznamenala jste zásadní rozdíly mezi jednotlivými typy škol
(gymnázia a střední odborné školy)?
Které největší nedostatky v řečovém projevu jste u žáků v hodinách
vypozorovala?
Zaznamenala jste nedostatky i v řečovém projevu učitelů?

Reakce autorky:

Většina odpovědí padla již při prezentaci diplomové práce.
Studenti si byli vědomi svých nedostatků (tendence k nespisovnosti,
užší slovní zásoba, nesrozumitelnost, neschopnost pohotově
zareagovat, hezitace). U vyučujících se vyskytovaly hezitační zvuky,
nespisovnost, paralingvální nedostatky apod.
Proběhla následná diskuse.

Dotazy oponentky:

Jakou z používaných učebnic nebo pomůcek byste sama zvolila a
proč?

Jak se promítla skutečnost, že jste během šetření „byla studentům k
dispozici“, do odpovědí?

Jaké jsou tedy perspektivy výuky rétoriky?

Reakce autorky:

Studenti využili toho, že autorka "byla k dispozici". Čekala různé
otázky, ale nejčastější byla, co znamená sloveso "tříbit".

Autorka by sama využila např. deskové hry. Z učebnic se jí nejvíc
líbí učebnice komunikace P. Adámkové.

Diskuse:

Dr. Janovec položil otázku, zda autorka považuje rétoriku a
komunikační výchovu za jedno a totéž.

K této otázce proběhla diskuse.

Diskuse následně probíhala o mluvních vzorech a výukových
materiálech.

Všichni přítomní členové hlasovali o klasifikaci a shodli se na
výsledku 2.

Výsledek obhajoby:

velmi dobře (2)

Předseda komise:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

.....

Členové komise:

PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

.....

PhDr. Jana Vlčková, Ph.D.

.....